

repetatur ex catechismo reuerendi Doctoris Lutheri.¹⁸⁹ Ideo autem panem nominamus, vt significetur mediocritas inter nimiam opulentiam et extremam inopiam. „Nostrum“ dicimus, vt moneamur de ἀνταρκεία, id est, vt contenti simus eo, quod nobis datur, non inhiemus alienis, quia Deus dißimiliter distribuit bona corporalia, neque eadem dat omnibus, neque eodem modo. Alterum epitheton „quotidianus“, ἐπιούσιος, significat continuum aliquid, quo per dies singulos indigemus, quamdiu hic viuimus, ab ἐπιόδω, quod significat diem crastinam seu postridianam. Voce „hodie“ monemur de breuitate vitae humanae et de fide acquiescente in praesentibus bonis et vetante curam prophanam et ethnicam de futuris incertis.

[103:] Quae est ergo sententia quartae petitionis?

10

Petimus victum, valetudinem, successum in laboribus, °felicem gubernationem, ° pacem, foecunditatem terrae, felicitatem coniugij et liberorum et quaecunq[ue] sunt vitae et vocationis nostrae adminicula. Deinde deprecamur ingrati-
tudinem non agnoscentem haec dona Dei aut abutentem ijs: auariciam, curam prophanam, tentationes et laqueos diaboli, in quos incidunt, qui volunt ditescere. Item vt depellantur a nobis fames, pestis, bella, morbi,^p noxiae tempestates, infelicitas politiae et oeconomiae.

15

Explica quintam petitionem.^q

Remitte nobis debita nostra sicut et nos remittimus debitoribus nostris. „Debita“ sunt peccata, quibus Deum offendimus, et iram aeternam meremur, quia vt debita ciuiler obligant ad solutionem, ita semper reatus coniunctus est cum peccato, nisi

20

^{o-o} bonum regimen: E.

^p Nicht in G.

^q Holzschnitt: Der Schalksknecht (Mt 18,21–35): B.

¹⁸⁹ Vgl. die Aufzählung der Dinge, die „zur Leibsnaehrung und -notdurft“ gehören in der Erklärung der vierten Bitte des Vaterunsers in: Martin Luther, Der kleine Katechismus. Das Vaterunser, 14, in: BSLK 514,4–10.